
Plan Overview

A Data Management Plan created using DMPTuuli

Title: Monikielisyys ja kääntäminen muuttuvassa tutkijan työssä: käytännöllisiä ja tieteenfilosofisia näkökulmia

Creator: Lauri Havukainen

Principal Investigator: Esa Penttilä

Data Manager: Esa Penttilä

Project Administrator: Esa Penttilä

Contributor: Juho Suokas, Erja Vottonen, Juha Lång, Helka Riionheimo, Lauri Havukainen

Affiliation: University of Eastern Finland

Template: General Finnish DMP template

ORCID ID: 0000-0001-5920-1657

Project abstract:

”Monikielisyys ja kääntäminen muuttuvassa tutkijan työssä: käytännöllisiä ja tieteenfilosofisia näkökulmia” on Koneen Säätiön rahoittama (2024–2027) tutkimushanke, jonka toteuttaa Itä-Suomen yliopiston Humanistisen osaston ReTra-tutkimusryhmä. Työ on osa BOMOCULT-tutkimusyhteisön toimintaa.

Tutkimme hankkeessa monikielisen viestinnän roolia tutkimustyössä ja tutkimusprosessin liittyvää translatorisuutta eli toimintaa, jossa alun perin yhdellä kielellä ilmaistu sisältö esitetään toisella kielellä. Meitä kiinnostavat ammattimaisen käännös- ja tulkaustoiminnan lisäksi myös ne kieltenvälisen viestinnän muodot, joissa toimijana on ei-ammattimainen tai paraprofessionaali kääntäjä, usein tutkija itse – apuna nykyään myös tekoäly ja konekääntäminen.

Kun monikielisestä maailmasta raportoidaan yhdellä kielellä, nykyään usein englanniksi, tutkimukseen väistämättä liittyy kääntämistä. Tämä jää kuitenkin usein vähällä huomiolle, eivätkä tutkijat itsekään välttämättä miellä välittävänsä sisältöä kieleltä toiselle. Juuri tähän ilmiöön hankkeemme keskittyy.

ID: 26865

Start date: 01-08-2024

End date: 31-07-2027

Last modified: 20-03-2025

Grant number / URL: 202308644

Copyright information:

The above plan creator(s) have agreed that others may use as much of the text of this plan as they would like in their own plans, and customise it as necessary. You do not need to credit the creator(s) as the source of the language used, but using any of the plan's text does not imply that the creator(s) endorse, or have any relationship to, your project or proposal

Monikielisyys ja kääntäminen muuttuvassa tutkijan työssä: käytännöllisiä ja tieteenfilosofisia näkökulmia

1. General description of the data

1.1 What kinds of data is your research based on? What data will be collected, produced or reused? What file formats will the data be in? Additionally, give a rough estimate of the size of the data produced/collected.

Hankkeessa käytettävä tutkimusdata kerätään sekä laadullisia, että määrällisiä tutkimusmenetelmiä käyttäen. Laadullinen data koostuu haastatteluista, ryhmähaastatteluista sekä fokusryhmäkeskusteluista, jotka nauhoitetaan ja litteroidaan. osa haastatteluista myös videoidaan litteroinnin helpottamiseksi. Määrällinen aineisto koostuu verkon välityksellä kasattavasta kyselyaineistosta. Kyselyaineisto kerätään Webropol-lomakeohjelmistolla hankkeen verkkosivujen kautta. Verkkosivut ovat yliopiston omilla palvelimilla ja pohjautuvat Itä-Suomen yliopiston omaan Wordpress-teemaan. Datan määrästä on vaikea antaa tarkkaa arviota, koska emme tiedä tarkkaan esimerkiksi videointia vaativien haastattelujen määrää. Määrä tulee kuitenkin jäämään alle 500 gigatavun.

Käyttämämme tiedosto muodot: mp3 tai vastaava (nauhoitukset), mp4 (videot), doc (litteroinnit), xlsx (datan hallinta, kyselydata)

1.2 How will the consistency and quality of data be controlled?

Aineisto tullaan tallentamaan niin että jokainen nauhoitus ja litterointi on löydettävissä haastateltaville annettavien koodien perusteella. Haastattelujen tiedot tallennetaan kahteen Excel-tiedostoon joista toinen on avoin ja toinen on suojattu. Molemmissa on haastattelujen perustiedot (ajankohta, paikka, haastateltavan työtehtävä ja organisaatio, sekä haastatteluun ja siihen suostumiseen liittyvät tekniset tiedot). Avoimessa tiedostossa haastateltavat on eritelty koodittain ja heidän työtehtäviään on saatettu anonymisoida. Suojatussa tiedostossa näkyvät koodien lisäksi myös haastateltavien nimet ja tittelit kokonaisuudessaan.

2. Ethical and legal compliance

2.1 What legal issues are related to your data management? (For example, GDPR and other legislation affecting data processing.)

Me emme varsinaisesti kerää haastateltavillemme henkilökohtaista dataa lukuunottamatta työhön liittyviä tietoja. Voi kuitenkin olla, että haastattelun aikana henkilöt kertovat itsestään muutakin. Nämä tiedot anonymisoidaan parhaamme mukaan litteroinneissa. Haastattelunauhoitukset ja -videot on tarkoitus hävittää hankkeen päättyessä.

2.2 How will you manage the rights of the data you use, produce and share?

Kerätyn datan oikeudet omistaa Itä-Suomen yliopisto.

3. Documentation and metadata

3.1 How will you document your data in order to make it findable, accessible, interoperable and re-usable for you and others? What kind of metadata standards, README files or other documentation will you use to help others to understand and use your data?

Haastattelujen tiedot tallennetaan kahteen Excel-tiedostoon joista toinen on avoin ja toinen on suojattu. Molemmissa on haastattelujen perustiedot (ajankohta, paikka, haastateltavan työtehtävä ja organisaatio, sekä haastatteluun ja siihen suostumiseen liittyvät tekniset tiedot). Avoimessa tiedostossa haastateltavat on eritelty koodittain ja heidän työtehtäviään on saatettu anonymisoida. Suojatussa tiedostossa näkyvät koodien lisäksi myös haastateltavien nimet ja tittelit kokonaisuudessaan, sekä mahdolliset yhteystiedot.

4. Storage and backup during the research project

4.1 Where will your data be stored, and how will the data be backed up?

Hankkeella on käytössä kaksi tiedon säilytyspaikkaa: Yliopiston sisäinen verkkolevy sekä Yliopiston Microsoft 365-ympäristöön kuuluva OneDrive for Business-pilvipalvelin. Pilvipalvelin toimii hankkeen pääasiallisena tiedonjakamis- ja työskentelyalustana. Sinne ei kuitenkaan tallenneta henkilötietoja tai ei-anonymisoitua tutkimusdataa. Verkkolevyllä säilytetään ei-anonymisoitua tutkimusdataa (nauhoitukset sekä ei-anonymisoidut litteroinnit) sekä pilvipalvelimen varmuuskopioita. Varmuuskopiointi on tarkoitus tehdä muutaman kerran kuussa. Haastattelunauhoitukset hävitetään sen jälkeen, kun ne on litteroitu. Myös raakamuotoinen kyselyaineisto säilytetään verkkolevyllä.

4.2 Who will be responsible for controlling access to your data, and how will secured access be controlled?

Hankkeen rekisterinpitäjä on hankkeen johtaja Esa Penttilä. Ainoastaan hankkeen tutkijoilla on pääsy verkkolevyllä, jossa henkilötietoja sisältävät tutkimuksen metatiedot säilytetään.

5. Opening, publishing and archiving the data after the research project

5.1 What part of the data can be made openly available or published? Where and when will the data, or its metadata, be made available?

Tarkkaa päätöstä tutkimusdatan jaosta ei ole tehty, mutta tarkoitus on, että sekä litteroitu haastatteluaineisto, että kyselyaineisto on tarkoitus tulla jakoon mikäli se saadaan pseudonymisoitua tarpeeksi. Metadata tulee jakoon suojatussa muodossa. Tutkimusdata tullaan tallentamaan Tietoarkistoon tutkimushankkeen päätyttyä.

5.2 Where will data with long-term value be preserved, and for how long?

Tutkimusdata säilytetään 5 vuotta tutkimushankkeen päättymisestä 31.7.2027. Säilytyspaikka tulee olemaan yliopiston sisäinen verkkolevy. Jaettavaksi kelpaava data tullaan tallentamaan Tietoarkistoon.

6. Data management responsibilities and resources

6.1 Who (for example role, position, and institution) will be responsible for data management?

Datan hallinnasta vastaa hankkeen johtaja Esa Penttilä. Esa Penttilä on Itä-Suomen yliopiston Filosofisen tiedekunnan Humanistisen osaston johtaja. Myös muut hankkeen tutkijat voivat tehdä käytännön hallinnointia (tiedostojen sijoittamista oikeisiin kansioihin ja palvelimille yms.).

6.2 What resources will be required for your data management procedures to ensure that the data can be opened and preserved according to FAIR principles (Findable, Accessible, Interoperable, Re-usable)?

Yliopiston sisäisestä verkkolevystä ei tule taloudellisia kustannuksia hankkeelle ja myöskin Tietoarkisto on maksuton. Ajallisesti datan hallinta vaatii vähän.